

10. VAN MIRE BÜSZKÉNEK LENNÜNK! Legyünk is, hisz' a világbéli megbecsültségünk is csak saját örökségünk öntudatos felmutatásával növelhető.

„Légy valaki, ha valakinek akarsz látszani.....” tartja a mondás.

Ám menjünk Európába, tartozzunk Európához, ha ilyen erős meheténkünk van, ám menjünk oda, ahol már régen ott vagyunk – de ne önmagunk nélkül. Vigyük a kincseket! Például nyissunk Kodály Iskolákat Brüsszelben, Rómában, Berlinben.

Bartalus Ilona

Bartók–Pásztory díj átadás 2015. mácius 25-én, a Zeneakadémián

Az idei kitüntetettek: *Selmeczi György* zeneszerző, akit az őt laudáló *Fekete Gyula* az általa ismert legsokoldalúbb zeneszerzőnek nevezett.

A szakma rangos másik kitüntetettjei,

A Nemzeti Énekkar és Antal Mátyás Liszt díjas karnagy

Erdei Péter Laudációja

Ritka szép alkalom a mai, amikor egy olyan együtttest és karnagyát ünnepelhetjük, akiknek munkálkodását 2015-ben három évforduló fonja egybe:

1. Idén szeptemberben lesz 30 éve, hogy létrejött az Állami Énekkar, a mai Nemzeti Énekkar elődje, Pásztói Miklós – a Magyar Állami Népi Együttes egykori karigazgatója – irányításával.
2. 25 éve vezeti az együtttest Antal Mátyás Liszt díjas karnagy, és nem utolsó sorban:
3. Antal Mátyás idén tölti be 70. életévet.

Mindenek előtt elgondolkodva állok meg ennél a szónál: NEMZETI. Mit jelent ma ez a szó? Haladni akarván a korról, megnézem az internetet, olvasom: Nemzeti Dal, Nemzeti Színház, Nemzeti Filharmónikus Zenekar, Nemzeti Énekkar, Nemzeti Dohánybolt. Puff!

Na, köszönöm, akkor inkább magam kútfejéből!

Az a szó, hogy NEMZETI a magamfajta ember számára egy magatartást jelent, a legfontosabbat mindabból, ami történelmi távlatban magyar. Ugyanakkor megjeleníti az országos példamutatás felelősségét, a fáklyavivő szerepet, ahová fel lehet nézni, ahonnan tanulni lehet és érdemes, megjelenít valamit, ami hazai és nemzetközi mércével a legkiválóbbak közé tartozik, s akinek működése átöleli az országot, vagy még azon túli területeket is. Voltaképpen ilyen művészegyüttes a mi Nemzeti Énekkarunk is, mely létrejötté óta egyre magasabb szakmai eredményes-

séggel szolgálja az ország zenei életét, egyaránt felölelve a klasszikus oratórium és a cappella irodalmat valamint a kortárs zeneszerzés legjelentősebb alkotásait.

A Nemzeti Énekkar repertoárja elképesztően gazdag. Megtalálható benne sok magyar oratórium, mint pl. Balassa Sándor, Durkó Zsolt, Jeney Zoltán, Orbán György, Petrovics Emil, Soproni József, Szokolay Sándor, Vajda János műveinek első megszólaltatása.

Számos magyarországi bemutatót is énekeltek, mint pl. Schönberg: Mózes és Áron, Ligeti: Requiem, Penderecki: VIII szimfónia, Kurtág: A csüggedés és keserűség dalai, vagy Górecki: Beatus vir.

A Nemzeti Énekkar repertoárjában kiemelkedő helyet foglalnak el Bartók Béla művei is, hiszen a Cantata Profana mellett a szerző valamennyi vegyes és férfikarra írott darabját elénekelték már.

Antal Mátyás 25 éve vezeti ezt a kitűnő együttest, és ez nagyon sokat elárul. Tudjuk jól, egy magas színvonalat elérni nem könnyű dolog, de hosszú éveken át megőrizni, netán tovább emelni azt, az az igazi Kunst! Ha körülnézünk Európa legjobb énekkarai között, akkor azt látjuk, hogy azok a művészek, akiknek működése egyéni nyomot hagyott a kórusművészet palettáján, legtöbbször hosszú évtizedeket töltöttek el egyazon együttes élén. Itt val pl. a svéd Eric Ericson, aki 40 évig állt az uppsalai Orphei Drängar élén, vagy Helmuth Rilling, aki hasonló hosszú időt töltött a Gächinger Kantorei élén. De említhetném Sir David Willcox-ot és a King's College kórusát, Erwin Ortner-t és az Arnold Schönberg kórust, vagy éppen Szabó Dénest és a Pro Musica Kórust.

A Nemzeti Énekkar karnagyának nincs könnyű dolga. Magam is tudom a gyakorlatból, hogy egy hivatásos együttes karigazgatójának folyamatosan kettős feladatot kell ellátnia. Egyrészt előkészíteni az énekkart a mindenkori vendégkarmester fogadására, – más szóval a műsoron lévő művet szinte koncertkész állapotban átadni, – másrészt pedig a saját maga által dirigált műsorokat mind művészi, mind pedig kóruspedagógiai szempontból az együttes pillanatnyi lehetőségeinek és szükségletének tükrében alakítani. Mert az énekkar nem csak egy csapat jóhangú, jól képzett muzsik, hanem egy érzékeny élő test, amit napról napra gondozni, táplálni, karban tartani kell. Kémiai hasonlattal élve nem keveréket, hanem vegyületet kell nap mint nap újraalkotni! Ez az állandó figyelem és kontroll jelenti a fejlődés egyetlen útját.

Antal Mátyás karnagy úr személyében egy nagy tudású, gazdag tapasztalattal rendelkező muzsik áll az együttes élén. Kóruskarnagy, aki egyaránt otthon van a műkedvelő és a hivatásos területen, hiszen évekig vezette a Budapesti Kórust is. Fuvolaművész, kamaramuzsik, kortárs hangszeres művek vezénylő karmestere. 1967-től 1990-ig játszott a Magyar Állami Hangversenyzenekarban, ahol betanító karmesteri munkát is végzett. Több CD-felvétel karigazgatója vagy vezénylő karmestere. Kortárs művek bemutatásáért ötszörös Artisjus díjas! Ma is igen aktív

dirigens, emellett jelenleg is tanít itt a Zeneakadémián, fúvós kamarazenét illetve zenekari játékokat.

A vendégkarmesterek jelenléte mindig különleges időszaknak számít egy hívatásos együttes életében. A Nemzeti Énekkart is vezényelte számos világhíresség, de a magyar karmestereket is hosszan sorolhatom, akik dolgoztak ezzel a kiváló együttesrel, pl. Doráti Antal, Eötvös Péter, Fischer Ádám, Kocsis Zoltán, Kovács János, Ligeti András, Lukács Ervin, Medveczki Ádám, Pál Tamás és mások.

A Nemzeti Énekkar eredményes munkáját a hazai koncertéletben való állandó jelenlét és a külföldi koncertfellépések egyaránt aláhúzzák. Énekeltek kétszer is a Vatikánban, felléptek Belgiumban, Franciaországban, Ausztriában, Spanyolországban és Japánban is.

Ők maguk különösen szívesen emlékeznek az utóbbi években a határon túli magyarlakta területeken tartott koncertjeikre. Jártak mind a négy égtáj felé, pl. Szabadkán, Nagyváradon, Temesváron, Beregszászban, Dunaszerdahelyen, de a legutóbbi Arad-i vendégszereplés különösen emlékezetes, ahol egy nap 4 különböző fellépést vittek véghez.

30 év az emberi életben igen nagy idő. A Nemzeti Énekkarnak vannak olyan tagjai, akik az alapítás óta ott dolgoznak. Ez igen tiszteletre méltó dolog egy olyan művészegyüttesben, amelyik napról napra testben és lélekben megújulva kell hogy színpadra álljon és szívvel-lélekkel kell hogy énekeljen, mivel a hallgatóság minden este egyszeri, aki az élő zene egyedi élményéért jön be a koncertterembe.

Kívánom, hogy a hamarosan elkövetkező, 30. születésnapjára koncertjükön is úgy szóljon meg a hang és a szív, hogy örök élményt adjon mindazoknak, akik létrehozzák és akik hallgatják. A Kuratórium és a magam nevében szívből gratulálok a Nemzeti Énekkar valamennyi tagjának és Antal Mátyás karnagy úrnak.

Erdei Péter

Liszt- és Bartók-Pásztory díjas karnagy,
Érdemes Művész

IV. KESZTHELYI DALÜNNEP

„Boldog, aki énekel!”

Június 27–28-án rendezték meg Keszthelyen a Fő téri Magyarok Nagyszonyja Plébánia Templomban és a Balatoni Múzeumban az amatőr kórusok országos fesztiválját.

Már 1910-ben Festetics Tasziló gróf fővédnöksége alatt 9. alkalommal gyűltek össze az éneklő együttesek; ezt a szép hagyományt élesztették újra a szervezők 2010-ben, majd 2011-ben ismét. Tiszteletre méltó, hogy a város vezetői, a zene iránt elkötelezett pedagógusok és karnagyok